

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 kor.
 Fél évre 4 kor.
 Negyed évre 2 kor.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Nyilttérre 20 fillér.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Feloldó szerkesztő:
DÉKÁNY MIHÁLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfajdosító:
STRAUSZ SÁNDOR.

A husrágaságról.

— V. N. —
 (Folytatás.)

Az export nézetem szerint csak addig mondható egészségesnek, amíg csak azt a feleslegét értékesíti, amely itthon jó árban értékesíthető nem volna. Ha azonban az export gyengíti a termelő anyagot és kiadást okoz a származási hely lakosságának, akkor már ez esetben egészségtelen exportal van dolgunk, amely előbb-utóbb megbosszulja magát.

Hogy járásunk állattenyésztését is — miként az ország legtöbb részében — immár az egészségtelen export fenyegeti, azt az alábbi pár számadattal igazolhatom:

Az 1905-iki állatszámítás körülbelül 10000 drb. tehenet talált a csáktornyai járásban, a miből legjobb esetben 7000 drb. életképes borjura lehet számítani. Ha már most 2500 drb-ot veszünk az állatállomány évi pótlásául felnevelésre, ugy exportra és helybeli fogyasztásra marad: 4500 drb. Evvel szemben 1904 évben a csáktornyai vágothídon helybeli fogyasztásra levágatott 1613 drb.; külföldre löelve 3300, élve 300 drb. borju szállítottat összesen, tehát a felneveléstől elvonatott 5213 drb. Tehát felnevelésre marad csak 1787 drb. 2500 helyett.

Épügy állunk a sertés exporttal, amelynél azonban, minthogy a sertés szapora állat, nem annyira érezhető a hiány.

De nemcsak az élő és leölt állat, hanem az állati termékek is, melyek fogyasztási cikket képeznek, napról-napra nagyobb mennyiségben lesznek összevásárolva külföldi kivitelre.

Ennek viszont a 3. pontban említett husrágatási ok a következménye, hogy t. i. a kiszagada, aki eddig majdnem kizárólag tej, vaj, turó, tojás stb.-ből táplálkozván, minthogy ezt drágán eladja, szintén husrágóvá válik.

Tehát a huszfogyasztók száma növekedik. Az 1904. és 1905 évben szárazság miatt beállott takarmányhiány, — ami Muraközben minimalis volt, — az ország legtöbb vidékén főleg Erdélyben nagyfokú deprecioratorra vezetett. A külföld, a gazdák szorongatott helyzetét kihasználva olcsó áron, körülbelül a kétszeresét vittek ki, a megelőző évekhez képest. Ennek természetesen a közvetlen utána következő években jelentkező kárát most érzik meg úgy a termelő gazda, kinek nincs mit hizlaltania, mint a fogyasztó publicum, amelynek a husrágó magyarázattal kell pótolnia.

A tejszövetkezetek inkább csak minőségileg tesznek kárt a tenyészetekben, mert ott fajta, jelleg, forma stb. mellékes. Mig egyes szerzők szerint a tejszövetkezetek a tenyészállomány szaporodását akadályozzák, legújabbban Ujhelyi, a magyaróvári gaz-

dasági akadémia tanára kimutatta, hogy Mosony megyében ezzel ellenkezőleg a tejszövetkezetek telállítása óta rohamos emelkedés tapasztalható.

Mindezekből a husvásárló közönségnek és a hus iparosoknak azt tanácsolhatom vizsgáztatásul a magas husárakért: csakis felnőtt és hizlalt állat húsát fogyasztzuk, még ha setétebb is a színe és ha egy órával tovább is kell főzni, mert az jobb és olcsóbb.

Vége.

K Ü L Ö N F É L É K .

— **A Muraközi Magyarság versenydíjára** adakoztak:

Dékány Mihály	2 K — fill.
Zrinyi Károly	2 „ — „
Stráhia Károly	2 „ — „
Dr. Kovacsics Ferenc	2 „ — „
Balog Ferenc	— 40 „

Simon István gyűjtőívén:

Neumann Miksa	2 „ — „
Simon István	2 „ — „
Heissig Ferenc	1 „ — „
Ulicsny Károly	2 „ — „
Löwensohn Miksa	1 „ — „
Filipics Lajos	3 „ — „

hozzáadva a mult számunkban kimutatott:

összesen: 51 K 40 fill.

— **Athelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Somogyi Imre hajdusboszlói áll. polg. isk. tanítót a csáktornyai áll. polg. fiúiskolához helyezte át hasonló minőségben.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A magy. kir. belügyminiszter a muraszentmártoni anyakönyvi kerületbe Földes Imre körjegyzőt anyakönyvvezetővé, a csáktornya vidéki anyakönyvi kerületbe pedig Brenner Mihály körjegyzőt irnokot anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

— **Névmagyarosítás.** Kohn Hedvig tanító baksai illetőségű, drávavásárhelyi lakos családi nevével belügyminiszteri engedéllyel Kovács-ra magyarosította.

— **A nagykanizsai dalosversenyen** a »Sörgyár«-nak az ünnepség céljaira átalakított és fényesen díszített katakombáiban 27 páholy, 900 ülőhely, 800 állóhely lesz, és pedig a következő árakban:

I. nap Augusztus 19-én: Páholy 4 személyre 20 kor., 1—2—3 sor 3 kor., 4—5—6 sor 2 kor., a többi sorok 1 kor., állóhely 40 fillér.

II. nap. Augusztus 20-án: Páholy 4 személyre 12 kor., 1—2—3 sor 2 kor., 4—5—6 sor 1 kor., a többi sorok 60 fillér, állóhely 40 fillér.

Jegyek előre válthatók augusztus hó 18-ig Alt és Böhm-féle üzletben, 19. és

20-án délelőtt 9—12-ig a verseny-rendezés irodájában (Városház), délután 3 óratól a verseny színhelyén.

Az ünnepségre vonatkozó mindennemű felvilágosítással a szövetség titkára szolgál.

A verseny-rendezők bizottsága ezúton is arra kéri a dalosversenyen résztvenni óhajto vidékieket, hogy tekintettel arra, miszerint csak kevés számú ülőhely lesz a könynyen elfogy még a verseny előtt — már most előre rendeljék meg jegyeiket az Alt és Böhm-féle üzletben, — nehogy épen vidékiek maradjanak el a versenyről jegy hiányában.

— **Halálozások.** Fejér Lajos biai gyógyszerész július hó 27-én este 11 órakor életének 32-ik, boldog házasságának 2-ik évében hosszas szenvedés után Bián elhunyt. A boldogult hült tetemei július hó 29-én d. u. fél 4 órakor helyezettek örök nyugalomra az ev. ref. egyház szertartása szerint. Az elhunytat özvegye, szül. nemesi István Szabó Margit úrnő s Csáktornya kiterjedt rokonsága gyászolják. Béke porai felett!

Neumann Ödön gazdatiszt f. hó 1-én délután 5 órakor életének 41-ik évében Zágábban meghalt. A megboldogult hosszabb ideig a közeli beliczei birtokon működött. Nyugodjék békében!

— **Elismert oklevél Csáricsnak.** Erfurtban, mely a kertészet metropolisza, nemzetközi pályázatot hirdettek alakfák kiképzési és nevelési rendszerének megállapítására. A pályázaton 120-an vettek részt s ebből 8 nyert díjat. E 8 között, mint egyedüli magyar kertész, Csárics Adolf a győri városi gyümölcsös intézője, muraközi földink elismert oklevelet nyert. A siker jelentőségét méltatunk főlegesen, hisz nyilvánvaló, hogy nemcsak Győrnek s Muraköznek, hanem a magyar névnek szerzett e nemzetközi versenyen dicsőséget Csárics Adolf.

— **A Porcinkula napi bucsú-ra** Csáktornyára főképen magyar vidékekről, Zala-és Somogy megyékből az idén is igen sokan zarandokoltak el a hívők. Folyó hó 1-én és 2-án csakugy hemzsegett Csáktornya a bucsúsoktól, — kik lehettek vagy 5000-re.

— **Hirdetmény.** Csáktornya nagyközség előljárósága közhírré teszi, hogy a nagyközségnek az 1907 évre egybeállított költségvetés előirányzata az 1886 évi XXII. tc. 125 §-a értelmében a községhez 1 szám alatti hivatalos helyiségében mai naptól 15 napi közzslemre helyeztetett oly célból, hogy azt a hivatalos órák alatt a nagyközségnek minden egyes adózó polgára betekinthesse és arra vonatkozólag esetleg észrevételeket tehessen. — Kelt Csáktornyan, 1906 évi július hó 29. — Az előljáróság.

— **Pályázat üztöndíjra.** A soproni kereskedelmi- és iparkamara a budapesti Kereskedelmi akadémia kerületbeli hallgatói számára 600, szóval hat száz koronás

ösztöndíjat alapított, mely ösztöndíjra ezenel kirjuk a pályázatot.

Ezen ösztöndíjra csakis a kamarakerület (Mosony, Sopron-, Vas- és Zala megye és Sopron sz. kir. város törvényhatóságok) területén illetőséggel bíró és valamely felső kereskedelmi iskolát, avagy a »Keleti Kereskedelmi Akadémia« első évfolyamát kiváló sikerrel végzett hallgatók pályázhatnak.

A pályázati kérvény, melynek a pályázó nevét, lak- és illetékeségi helyét, családi viszonyait, erkölcsi magaviseletét feltüntetve okmányokkal kell felszerelve lennie, s melyhez a pályázó felső kereskedelmi iskolai érettség bizonyítványa avagy a »Keleti Kereskedelmi Akadémia« első évfolyamának sikerrel való elvégzését tanúsító bizonyítvány csatolandó, legkésőbb f. 1906 évi augusztus hó 15-ikének d. e. 10 órájáig nyújtandók be ezen kamara elnökségénél.

A kamara fenntartja magának azon jogot, hogy több kiváló minőségűvel bíró pályázó jelentkezése esetén a 600 koronás ösztöndíjat a két legeredmesebb pályázó között ketté osztassa.

— **A községnevek megmagyarosítása.** Harmat Nándor dráskoveci körjegyző ur szívessege folytán az alábbiakban közölhetjük még 1896-ban, az ezeréves évforduló alkalmából Alsómuraköz helységneveinek megmagyarosítása tárgyában készített főszojgábirói tervezetet, melyet akkor az összes községek elfogadtak s a belügyminiszterhez fel is terjesztettek, de ott még eddig el nem intézték.

E tervezet a következő:

Alsómihályvecz=Alsómihályfalva, Csukovecz=Csukás, Opporovecz=Oszlót, Hodosán=Halas, Alsóhársán=Tölgy, Turcsisce, Dvorisce=Csongorfalva, Domasinecz=Othton, Dekánovecz=Kis-Debrecezen, Novákovecz=Ibolyás, Palinovecz=Patkós, Csehovecz=Cserkés, Alsópustátóvecz=Imrelak, Derzsimorecz=Dárdás, Sztrelcecz=Vitézlőd, Pálovecz=Páros, Jarcsevecz=Jolárfalva, Benkovecz=Benőfalva, Szoboticza=Kisszabadka, Kis és nagy Stefánecz=Szegfűs, Vullária=Völgy, Orehovicza=Dráviádó, Podbrést=Szilos, Ottok=Drábadacsny vagy Drávaórs, Draskovecz=Darus.

E nevek közül néhányat utólag jó lenne megváltoztatni, mert ha nem is rossz, de különös s idegenszerű hangzásuk is vannak közöttük.

TÁRCA.

Az asszony.

Az esküvő után olyasvalamit éreztem, mint a ki a szabadságát elvesztette. A formalitások és ceremóniák sohasem voltak rám hatással és a házasság megkötésének naiv aktusa se befolyásolta idegeimet. Míg vőlegény voltam, eszembe sem jutott arra gondolni, hogy Terka éltem végeig mindig mellettem lesz, mindig látni fogom arcát, mely progressive hervadni fog, hallani fogom hangját, mely az idő forrásával elveszti ezüstös csengését és rikácsoló sipitózássá változik. De most egyszerre e gondolatok foglalkoztaták agyamat s szívem is összeszorult, midőn konstátáltam szerencsétlenségemet. Feleségem sirt a kocsiában. Ez csak jobban megerősítette bennem rabságom hitét. Őt is ugyanazon dolgok foglalkoztaták . . . Igen, egymáshoz voltunk kötve. Szétválhatatlanul. Egymás rabjaivá lettünk csak azért, mert ez a szerelem tisztességes kielégítésének a formája.

Hogy is nőstülhettem meg? kérdém hirtelen önmagamtól. Három hét előtt még csak nem is tudtam, hogy Terka létezik a világon és ma már hites ura vagyok. Oly gyorsan történt minden, oly kinematografikusan perogtak az események, hogy nem is értem rá gondolkodni.

Három hét óta most érzem először, hogy agyvelőm gépezete működik. Mit szólnak majd a

— **Hirdetmény.** Csáktornya község előjárósága által közhírré tétetik, hogy a — 30928/10. i. 1902. 27 jk. számú szabályrendelet 10 §. értelmében a községi közutak építéséről, kezeléséről és fenntartásáról elkészített 1907 évi költségeloirányzat az annak tárgyalására vonatkozó képviselőtestületi határozattal f. évi augusztus hó 1-től 15 napjáig terjedő 15 napon a nagyközség-házának 3. szám alatti hivatalos helyiségében közszemlére helyeztetett oly célból, hogy azt az érdekeltek esetleges felszólalás szempontjából betekinthesék. — Kelt Csáktornya, 1906 évi július hó 31. — Az előjáróság.

— **Első mise.** Mozsár István, a zágrábi érsekséghez tartozó felszentelt áldozár, július 22-én tartotta első miséjét Stridón. Az új misés zagorjai születésű. — Manuduktorja: Kecskés Ferenc alesperes volt, a megható és tartalmas szónoklatot Turics Lukács stridói közszerzetnek örvendő és magyar érzesű káplán tartotta. Mise után Ivkó János plébánosnál ebéd volt, melyen részt vett a stridói uri közönség. Toasztokban sem volt hiány, felköszöntették a papát, püspököt, királyt és a hazát. A bellatinzi zenészek pedig magyar zeneszámokkal emelték a nap fényét és tették emlékezetessé.

— **Ajánlott levelek feladása a vasuti állomásokon.** Sok felszólalásra adott okot az a körülmény, hogy sok vasuti állomáson nem lehet leveleket feladni. E felszólalások következtében Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter intézkedett, hogy mindazon vasuti állomásokon, ahol helyben, vagy közel elérhető szomszédban postahivatal, postai ügynökség nincs és a levélforgalom számottevő: az állomási előjárók közönséges és ajánlott leveleket vehessenek fel és közvetlenül a mozgó (kálauz) postákhoz továbbíthassák. Ez az intézkedés egyrészt lehetővé teszi, hogy a vasuti áruertesítőket tartalmazó levelek és a postával továbbítandó táviratok a lehető leggyorsabban jussanak el a címzettek kezébe, másrészt módot nyújt arra, hogy az utazó közönség ajánlott levélpostai küldeményeket a postahivatallal nem bíró vasuti állomásokon is feladhasson.

— **Méniovak bejelentése.** A földművelésügyi miniszter felhívja mindazon tenyész-

tőket, akiknek birtokában három és fél évet betöltött, de nyolcadik évet meg nem haladt koru ménló van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak kiténtetésével, hogy a ménló mely vármegyében, községben vagy pusztán van, továbbá az eladó árát is (1 kor bélyeggel ellátott beadványban), legkésőbb f. évi augusztus 10-ig a m. kir. földművelésügyi miniszteriumnak jelentsék be. Az eladó ménnek a bejelentések mérvéhez és a bejelentők lakhelyéhez képest úgy, mint a múlt évben, ismét egyes központokon fognak bizottságilag megszemlétetni s a vételár tekintetében létrejött egyezkedés után azonnal megvásároltatni és átvetetni. 165 cm-nél alacsonyabb ménnek, tekintettel a méntelepekben már meglévő anyagra, nem vásároltatnak, kivéve, ha az egyed kitűnő minősége a megszerzést kívánatosá teszi. A megvásárolt ménnek vételára azon m. kir. adóhivatalnál fog kifizetelni, melyet az eladó a vásárlás alkalmával kijelölend.

— **Az 1905 évre járó vadászati adó beszedése.** A múlt 1905 évben, nem lévén törvényhozásilag megszavazott költségvetés, a vadászati jegy kiállításához szükséges bejelentéseket a hatóságok nem láttamozták, hanem a láttamozás megtagadásáról végzést adtak a félnek, mellyel aztán vadászjegy hiányában is — szabadon gyakorolhatták a vadászatot. Az illetők a vadászjegy árát sem fizették a múlt évben meg. Most tehát elrendelte a vármegye alispánja, hogy a múlt évről hátralékban lévő vadászati és fegyveradó az illető felektől azonnal behajtasák s a magy. királyi adóhivatalokba beszámíltassák.

— **Novák Mihály könyve:** »Zalavármegye a szabadságharcban«, augusztus 10-én jelenik meg. Terjedelme 400 lap. Az augusztus 10-ig jelentkező megrendelőknél: 3 K 20 f, azontul 4 K. A könyv tartalma: A zalai 48—49-iki események elbeszélése. A 47. 56. és 7. zalai honvédszázaljak története. Csány László élete, levelei és kiáltványai. Gasparich Márk és Csertán Sándor élete. Nevesebb zalai honvédek. Toldalak (48-as zalai hazafias dalok, nemzetőrök és a vadászcsapat rendszabályai). Zalai 48—49-es honvédek névsora (vagy 2000) köz-

barátaim, akik azóta nem láttak? Azt hiszik bizonyosan, hogy külföldön vagyok. Micsoda kcaagás fogad, ha köztudomásra jut a házasságom. No ez borzasztó állapot! A csufolodásnak se vége, se hossza. Minden este kapuzárás előtt kell majd hazajárnom. Meg kell ennem a feleségem főztjét! Santánokba nem járhatok ezental s nem láthatom többé a kis Finettet, akinél ügyesebb, szebb, sikesebb, formásabb, edesebb, aranyosabb táncosnó nincs a világon . . .

— Oh én szerencsétlen! sóhajtottam fel. A feleségem még mindig sirt, a midőn meghallotta kétségbeesett sóhajomat, egyszerre megszáradtak a könnyek a szemében s kínos kérdőalakban mondta:

— Tessék?

Egy pillanat alatt átláttam a helyzetet, a mi különben szokás ily esetben Ebben a tessék? minden volt: báj és keserűség, szemrehányás és gyönyör, naivitás és józanság. Mindegyikből valami.

— Mit mondtott az előbb?

— Én?

— Igen, maga!

— Nem szoltam!

— Azt mondta: Oh én szerencsétlen!

— Oh ön szerencsétlen, ön hallucinál!

Hogy lehetnék én szerencsétlen, mikor a világ legedesebb asszonykája az én feleségem. Nincs nálam most boldogabb ember szembe s világon és a ki az ellenkezőjét állítja, az . . . az . . .

— Az?

— Az még nem csókolta meg a maga, a te

eperajkaidat, mert különben dicshimnuszokat zengne a boldogságról és négy kötet verset lantolna a csókok mézédességéről!

Megcsókoltam. Ő kontrát adott, én meg rekontráztam. Izzadtam, selymesebbkendőm olyan vizes volt, mint mikor a mosónő hempergett a teknőben. A fő, hogy átstem az első összetűzősben. Hazudtam. Éreztem, hogy a hukungás a feleségemmel együtt vonul be butornak ujonnan berendezett lakásomba. Ez megvigasztalt kissé. Huzugsággal majd csak módját ejtem az éjjelezésnek s a házasság barrikádjait a hazugság ágyuival fogom rombadönteni. Örültem, hogy önmagam láltam meg helyzetem szatirját, megelőzve ezzel minden gunyolódó barátom élce faragását.

Hazáértünk — új otthonunkba. Terka nagyon izgatott volt s roppantul figyelt minden kézmozdulatomra.

Arcán kétségbeesettsége ráncai fodrozóttak össze. Félt, s úgy tűnt nekem, mintha minden pillanatban várna, hogy torkon ragadom és megverem. Hallgatott. Én sem beszéltem. Szabad folyást engedtem a helyzet alakulásának. Szobaléányom, akit jó előre betanítottam, rövid mondkával üdvözölte az asszonyt, akit a paracztfruska természetesen hitt naivitása idillikusan lepett meg. Az ajtó előtt hirtelen megállt Tera. De csak egy pillanatig, mely sóhaj tört elő kebléből és vakmerő elszántsággal átlépte a küszöböt. Mindener elvotam kezüvel, csak arra nem, hogy az anyósomat a lakásomon találjam.

A mikor az ember agyát sőtét gondolatok népesítik be, olyankor még a friss puha kenyeret

ségenkint, zászlóalj s egyebek megjelölésével. Szóval: nagyon érdekes tartalmu könyv. És el lehet mondani igazán, hogy nincs család, város, talu Zalában, melynek neve elő ne fordulna a könyvben. Akinek elődei tehát bárminő részt vettek a szabadságharcban, az kegyeletből és hálából is megvegye a könyvet. Legyen minden zalai családban egy nyomtatott emlék a hős öreg-apáról, édesapáról, testverről, rokonról stb. Megrendelést pénzzel együtt Novák Mihály áll. tanítóhoz kell küldeni Zalaegerszegré. Az előjegyzett megrendelők is küldjék a pénzt azonnal, nehogy utánvételezni kelljen.

— **Alapos zongorakutatást** ad jutányos díj mellett Kohler Károly, Szilágyi Dezső szintársulatának volt karnagya. Bejelentéseket elfogad szíveségből — Strausz Sándor könyvkereskedése.

— **Támadás az országuton.** Kodba Markóné 77 éves pusztafai lakosnő július hó 17-én reggel 8 órakor Pusztafáról Farkashegyre indult gyalog gyümölcsért, s midőn 10 óra körül Miksavár és Felsőmihályfalva között a gyaloguton ment, az erdőből egy ember ugrott elébe s az erdőbe hívta az öreg asszonyt. Mikor az asszony nem akart bemenni az erdőbe, ott az országuton megragadta, földrepergette, fojtogatta, lábéljé sarkával mellét, fejét, arcát összerugdosta s az eszméletlen állapotban levő asszonynál volt 4 korona készpénzt elrabolta és megszökött. Még máig sem lehetett megtalálni. Az ájult öregasszonyt Kernyák István felsőmihályfalvi bíró találta meg és kocsin beszállította Miksavárra, hol az épen ott időző orvosok eszméltre hozták. Az öregasszony sérülései súlyosak.

— **Atakarta uszni a Murát.** Julius hó 31-én d. u. 3 óra tájban Bozsics Pál botornyai, Lipovics József, Krajancs Mihály ferencfalvi és Tersztenyák András botornyai lakosok a Mura jobb partjáról átmentek a bal partra, hol Krajancs Mihály elment fűzvesztőt szedni, a többi három pedig az alatt fürdött. Mikor Krajancs a fűzrel visszatért Boricscsal ketten csolnakon átakartak evezni a másik partra, a másik kettőnek pedig azt mondták, hogy vissza mennek értük, de Tersztenyák virtuskodva átakarta uszni a Murát, miközben a folyó közepén elra-

gadta az ár, s bár kiabálására a csolnakon ülők igyekeztek elérni, elmerült s azóta nem találják.

— **A csáktornyai iparosifjak** mult hó 22-én tartott nyári mulatása igen szépen sikerült. Nagy számban jelent meg a mulatságon Csáktornya közönsége s csakugy rengett a kerti helyiség a jókedvtől. A mulatság délután 4 órakor kezdődött s másnap a késő reggeli órákban ért véget.

Felülfizettek: Siska Ignác 80 f, Weisz Jenő 1 k, N. N. 140 k, N. N. 40 f, Hirschler Emil 1 k, Gaál Ferenc 60 f, Tárnai Mihály 1 k, Godina Ignác 40 f, Friedl József 180 k, Neumann Salamon 40 f, Weisz Márton 80 f, Tersztenyák Bodó 180 k, Kercsmár Nándor 80 f, Benedikt Hermán 120 k, Vidanecz Szlavko 40 f, Zelanko Rezső 80 f, Kreutz Lipót 1 k, Blau Antal 40 f, Zdejár Dénes 40 f, Rosenbergek Kálmán 140 k, Vajda Andor 40 f, Hoffmann Ignác 60 f, N. N. 40 f, Ily Horváth Ferenc 60 f, Strausz Sándor 2 k, Nádasdy Nándor 1 k, Hoffmann N. 80 f, Neumann Albert 40 f, Neumann Vilmos 5 k, Kopjár Sándor 140 k, N. N. 20 f, Szodecz Ferenc 60 f, Huszár József, 40 f, N. N. 40 f, N. N. 40 f, Kopjár Viktor 140 k, Kertész Lajos 2 k, Strausz Miksa 140 k, Löbl Rezső 160 k, Pecsornik Rezső 1 k, N. N. 40 f, Özv. Marcus N. 40 f, Friedenthal Sándor 40 f, N. N. 20 f, N. N. 40 f, N. N. 40 f, N. N. 10 f, Czukor György 120 k, Mráz Testvérek 140 k, Hübsch Manó 20 f, Perlaki ifjuság 280 k, Korpics N. 40, Heinrich Oszkár 20 f, Kende Róbert 140 k, Srei N. 80 f, Heinrich Alfréd 40 f, Heinrich N. 40 f, N. N. 40 f, Kropék N. 40 f, Petrics Viktor 40 f, Weisz Viktor 1 k, Marczius Mihály 40 f. — összesen 53 korona 90 fillér;

mely felülfizetésekért ezuton mond őszinte köszönetet az egyesület elnöksége.

— **Tíz.** Korent Pál zalaujvári lakos pajtája július hó 30-án, valószínűleg kisgyermek gyűfagyujtogatása következtében, kigyuladt és a pajta meg az istálló közös tetőzete, a padlason volt szemes gabona, gazdasági eszközök elégtek. A kár 400 koronányi. Biztosítva semmi sem volt.

— **A virtuskodás.** Sostarics Dániel strídói lakos Gáborvölgy községben levő korcsmájában mulattak Levacsics Elek, Koczen András kisédesdi, Zsibek Ferenc verbovici lakosok és Stermann Lőrinc. A mulatozás vége felé már oly magasra hágott a jó kedv és bátorság hogy először is a korcsma ablakán keresztül dobálták ki a poharakat és

stílus van. Később azonban egy gondoltam, hogy e jelenetre évek óta készülhetett s szép mondatot valamely regényből vehette. Anyósom természetesen várta a hatást. Én igyekeztem is meghatódni, de könnyeim sehogy sem akartak előcsillanni szememből, de azért én mégis síró hangskálában mondtam köszönetet és ígéretet tettem, hogy e megható jelenetet, (mert az csak megható, ha az ember tizezer forintot kap) sohasem fogom elfeledni: Anyósom így is képzelhette el válaszómat, midőn e jelenetre készült, mert megelégedett mosoly futott végig ajkain.

És most, Isten veletek! szólt és az ajtó felé indult. Feleségem azonban megegyeszer irtózatossá módton pityergeni kezdett és anyja nyakába borult. S sírogás fogta el. Anyósom azonban, kidolgozott tervéhez képest, az én keblemre dobta (gyengéden) Terkát és eltűnt az ajtó mögött.

A szoba közepén állottam. Keblemen a feleségem, aki még bizony csitri leányka volt s a kit nékem kellett asszonyná avatni. Zsebemben tizezer forint. A helyzet rendkívül nehéznek látszott előttem. Terka még mindig sírt, míg végre egy cökkel megvigasztaltam. Lassankint alábbhagyott a pityergéssel. Arcát felvette. Szemeim szemeimre szegezte, ajkát várakozó kifejezéssel összecsupcsorította s oly kedvesen nézett reám, hogy én is felmelegedtem egyszerre.

NAGY BÉLA.

[Folytatása következik.]

borosüvegeket, azután pedig ketten Golenko Jakab háza előtt lesbeállottak kapával és ösztökével fölfegyverkezve, hogy a legelső arra jövőt egy kissé elássák. Novák János, ennek felesége, és Golub István voltak a szerencsések, a kikkel a kötekedni akarók kikelhettek. Nevezetesen, mikor arrafelé mentek, a hol a lesben állók állottak, elkezdtek őket kövekkal dobálni, s a mielőtt csinos kis verekedés keletkezett, melyben Novákné kapott egy olyan ütést, a mitől elesett, a mire meg Novák Koczent találta el egy vas-pocscsal, hogy legalább 20 napig kell őriznie az ágyát.

— **A gyepester szolgáljának az üzemel.** A csáktornyai gyepester Korpár Izidor nevű cselédje azon törte a fejét, hogyan tehetne ő könnyű módon szert egy kis pénzmagra. Meg is találta a módját. Gazdája távollétében gazdája aláírásával nyugtákat készített s ezek ellenében Csáktornyan több helyen az árnyékszékek tisztításáért járó díjakat fölszedte s nem is ment vissza gazdájához, hanem Csáktornyan mindjárt hozzáfogott a pénz fölhasználásához, miközben aztán a csendőrök az egyik korcsmában a följelentés alapján elfogták.

— **Megszüntetett útmeisteri állások.** Nagy változás lesz legközelebb az útmeisteri állásokban. A kormány mintegy 70 állást megszüntetett. Zalában három szűnik meg. A keszthelyi, a nagykanizsai és a muraszahelyi. A keszthelyi és kanizsai járás állami utait is Horváth János állami utmesterre bízzák. Trisznay Gyula keszthelyi utmestert a trencsenyegyei Predmérre, Szücs János muraszahelyi Zsarnócára (Barsmege) helyezik át, Lacin nagykanizsait pedig a zalaegerszegi középpontba osztják be.

Meteorologia.

Csáktornya észlelő állomás július havi meteorologiai feljegyzéseinek eredményei:

Légnyomás (0°-ra redukált) valódi havi közepe: 746.62 mm. 30 évi július havi közép: 746.29 mm.

maximuma: 752.5 mm. 18-án

minimuma: 739.9 mm. 6-án.

Hőmérséklet valódi havi közepe: 20.4 C°

30 évi július havi közép: 21.7 C°

maximuma: 30.8 C° 19-én

minimuma: 12.3 C° 1-én.

Páranymás havi közepe: 13.7 mm.

Relatív nedvesség valódi havi közepe:

78 %

minimuma: 47 % 16-án.

Felhőzet (0—10 skála) havi közepe: 5.1

Szél erősség valódi havi közepe: 1.4 méter

másodpercenként.

Csapadék havi összege: 136.4 mm. 30 évi

július havi közép: 94.4 mm.

legnagyobb csapadék 24 óra alatt 33.5 mm.

10-én.

Csapadékos napok száma 13.

Zivataros napok száma 6.

Viharos napok száma 0.

Jéges napok száma 0.

Villogás 6-szor jegyeztetett.

Uralkodó szélirány az északi volt.

Szélcsend nem észleltetett.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógy-
hely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénese hévívíz gyógyfürdő; modern berendezést gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák-, török-, kő- és márványfürdők; hőlégszénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

As igazgatóság.

is a pesszimista szemével nézi. Így voltam én is. Az anyósom, aki különben vőlegénységem alatt nagyon kedves uriaszonynak mutatkozott, most úgy hatott rám, mint az a bizonyos fekete bácsi a dedős gyerekekre... Ha nem teljes a hasonlatom, az csak az esetnek tulajdonítható. A kapkodásig ideges vagyok, ha a jelenetre vissza gondolok s a legszebb koncepcióm is rendszertelen fantázia — foszlánynná változik. Az anyósom elolvasa arcunkról, hogy készületlen a kedélyállapotunk a vele való hosszabb diskurzusra.

— Édes, kis csibéim, szólt hozzánk. Csak azért jöttem, hogy leolvassam a leányom hozományát az ura kezébe. Aztán rögtön elpárolgok, édes csibéim!

— De kérem, kérem, szóltam én a kedves csengő szavak hallatára, a mama mindig szívesen látott vendégünk sőt állandóan tartózkodjék nálunk. Maradjon is rögtön itt, nem eresszük el tőlbé, nem bizony... .

— Átvillant eszemben, hogy jó az öreg asszonyt a háznál tartani: a kontraszt, amely feleségem és anyósom között külsőleg keletkezik, jó hatással lesz (feleségem szavára) belső érzelmeim kifakadására. Az anyósom azonban tapintatoskodva, nem is válaszolt meghívásomra, olvasni kezdte az ezres bankókat.

— Egy, kettő, három... tíz... Tizezer forint! Ime! vegye át, édes fiam e kis tőkét és igyekezzék vele egy boldog családi tűzhely első alapjait megzsilárdítani... .

Nem is hittem, hogy az anyósomnak ily szép

Sve pošiljke se tičeć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: u svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa
računaju.

Odgovorni urednik:
LOPARITS R. JÓZSEF.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlastnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Nekaj od zadrugah.

Već u zadnjim broju smo pisali od mlečnih zadrugah, koje su u Bački. Ali u Bački ni su samo mlečne zadruge, tam se gazdi svikak trsiju u društva stupiti i onak napredovati u gospodarstvu. Jer jedan gazda si sam nikaj nepomore. Stem menje si pomore, kada ima drugih jalnih neprijateljev dosta, koji ne da bi jedan drugomu pomogli, nego jedan drugoga odnemagaju sa jalom i nazlojbom.

Kaj jedan clovek nemore postići, to ako se njih više skup nabere, budu sigurno postigli. Evo kak lepa gospodarstva su u Bački gde gazdi društva imaju, gde gazdi društva imaju, gde gazdi skup držiju. Jeden se od drugoga vući i jeden drugomu pomaže. Posluhneju med sobom spametnešega i onak gospodariju, kak vidiju, da bude već išlo u žep.

Gledimo samo po celim svetu, gde već spametni ljudi živiju, su postavljena kaj-kakova društva. Gospodarstveno društvo, zadruge, mlečna zadruge, mlečna zadruge i druge kajkakove društva. U francuzkim, prajskim i u drugih državah su svigdi je zadruge. Tak je to u Magjarskoj na nekih mestah, alj tu u Medjimurju jako malo. Ja samo za jednu zadrugu znam u Alsódomboru. *Od kad već mi pišemo o društvah i zadrugah, bi već moglo biti gospodarstveno društvo u Drávavásárhelyu, Bottornya, Muraszurdahelyu, Podbrestu, Perlaku i u drugih vekših mestah,*

Samo gledimo na Horvatskoj zagorce. Negda smo se mi iz njih norca delali, a e-

vo oni budu nas prestigli. Oni su spoznali reći magjarskog ministra poljodelavskih poslova, koj nje je opomenul da načiniju zadruge. Sada su bolje napre, kak mi.

Ako gledimo, kaj je zrok tomu, da se naš puk nikaj nebrini sa tem. moremo reći da je strašna velika nezautanost zrok. Naš puk, ako mu jeden clovek spantalonu, kaj poštenoga pove, se smeje. Zbog toga se niti na vnovih mestah ne brigaju sa pukom njegovi vodji.

Pak druga falinga je to, da prinac ako se kaj poštenoga hoćeju dospomenuti, se drugi neznaju niti skup nego u krčmi. A krčma nije za to. *Krčma nije mesto gde bi se od ozbiljnih stvarih mogli spominati,* Kaj občinski birovi neima sobu? Zato se njemu da plaća, naj pozove poštene ljudi k sebi i naj se tam dogovoriju od takvih stvarih, koje se obćine tičeju.

Pak ako se skup zideju, naj ne larmaju svi, naj nebrblaju ono, kaj niti sami neverujuje, nego naj posluhneju poštenoga cloveka koj k tomu razme. Zato ja i denes velim, naj zemeju celu stvar gospoda naučitelji u ruke. Oni se najbolje razmeju k tomu. Naj razsvetiju pamet gazdom i naj njim poveju, da zadruge je samo gazdom hasen.

Gledimo samo, kuliko gazdi imaju hasna, ako stacuna napraviju, tak zvani zadružni stacun. Skup se stane 50 gazdov. Jeden da deset korun, drugi dvaput deset tre-tji tulikoput deset. Kulikoput deset je dal, lulikoput dobi vekšega hasna. To je jako izplaćeno delo. Prvić gazdi faleše kupiju u svojim stacunu, drugoć iz onih penezah koje nutri imaju u robi još hasna dobiju.

Osobito pak bi radi bili, ako bi gazdi

sami se brigali za to stvar i negda negda svoje neprilike pisali nam. Naj nam napišeju, zakaj je pri njih do sada ne bila zadruge, što je to kriv. Pak naj se zideju skup i naj se dogovoriju, od dogovora opet naj pišeju nam.

Mi budemo njim svigdar dali odgovor i batrivenje ako bude treba. Jer nam naših gazdov stališ na srdcu leži. Zakaj bi naši gazdi bili hušša deca ove domovine kak su drugi, koji su njoj morti ne tak verni. Dakle genite se gazdi i od vašega gibanja i nam pišite!

Jer mi se iz srca trsimo, da barem sa našimi navuki pomoremo našim gazdom. Mislimo da posejano seme nebude opalo u neplodnu zemlju. Mislimo, da budu naše reći posluhneje i bude se započelo u Medjimurju gospodarstveno napredovanje.

Budimo složni u zahtevanju naših pravah, ali budimo složni i onda kada se od naših dobrah govori *Medjimurci su do sada već svakoga korteša molili, da njim granicu odpre od Varaždina,* ali ondi još nesu prosili, gde bi ravno morali. Ako bi gazdi skup složno prosili odpreje granice od vlade i pokazali bi, da sigurno se nebi tuliko svindlarije napravilo pri prevažanju kužnih betegov onda, či bi granice odprte bile, kak vezda gda su zaprte, bi nje vlada sigurno posluhнула. Ali pri nas samo u krčmi znamo kričati, kada smo trezni onda nam spametne reći zabegneju.

A to je ne tak dobro, to mora nekak drugać biti. Medjimurci moraju nekak drugać gospodariti, ako hoćeju da njim šterska palica ne dojde u ruke. Istina, jesu u Medjimurju gazdi, koji već lepo gospodariju,

Z A B A V A.

Noć izmedju stare i nove godine cesarice i kraljice Marije Terezije.

(Historička pripoviest.)

Na staro lieto 1775 kasno popoldan dojde Marija Terezija iz kathedralke sv. Stefana, gde je prisustvovala stare godine večernici i »Te Deumu« u svoju residenciju, metne molivenu srebrom okovanu molitvenu knjizicu na stolec u kutu, te se sedne u baršunski naslonjač k svojem u pisacemu stolu na kojem su stale dva sreberna sviećnjaka u kojih su gorele dve vostonice, koje su, caprama danas, samo slabo razsvitljivale sobu. Podvornik se potegne nazad, te se postavi kvratam i čeka zapoviede kraljičine; kraljica pako kod stola piše. Kad je pismo dogotovila i zapečatila, pozvoni i poslužnik je već pri stolu na službu. Kraljica mu preda pismo i veli: »To ministru knezu Kaunitzu!« Poslužnik se duboko nakloni te hitro otide u predsoblje i onde preda pismo ko-

mornom husaru za čim hitrije uručenje. Prije nego je jedna ura od tog prošla, već je državni savietnik Jožef pl. Sonnenfels u sali za audiencije gore dole hodal i nešto promišljal. Njegova misel se je nećim velikim važnim bavljala; njegovu celo bitje bilo je skroz i skroz uzrujano—nervozno. Na jedankrat postane, zamisli se i zuri na jedno miesto u kut, dog ga glas poslužnika kakti iz sna neprobudi:

»Vaša Magnificencia neka izvoli nutar stupiti!«

Kad je došel u sobu, stala se je Marija Terezija sa svog stolca na slonjača pri pisacemu stolu.

»Vaše Veličanstvo neka mi izvoli odprostiti, da sam se podstupil tako kasno u noć za audienciju zamoliti i za dozvolu, da gospodina državnoga kancelara kneza Kaunitza ovde slobodno dočekam.«

Marija Terezija pogleda na uru i veli smiešeci se: »Valjda bude došel, ja sam ga pozvala.« — ura je kazala pred zadnju uru one godine. — »Mi ćemo knezu dopustiti još pol ure zamudka.«

Vaše Veličanstvo, poslienje ure u viećno more tonućega lieta su svećane i ozbiljne — veli Sonnenfels — »Hvalimo Bogu, ako nam milostivo priliku pruža, da u njih dobro činimo, a najme, ako nam je ktomu moć dana, nova godina neka donosi sreću za sve. Nekaj je velikoga i uzvišenoga, kaj imam Vašemu Veličanstvu i gospodinu državnomu kancelaru predložiti.«

»No, a to bi bilo?« — zapita znatiželjno. Marija Terezija.

»Tiće se »Constitutio criminalis«, koja je ovde i u drugih državah u zlom redu. Još su u njoj ostanki starinskog barbarstva i nećoviećnosti u rađijenu »torture«, koja je za prokleti i zahitiiti. J — pridoda niešto glasnije — »Visoka mudrost i dobrota srca Vašeg Veličanstva, hoće toj strašnoj porabi konac učiniti!«

»Ja sam vašu pismenu kritiku vrhu ove naroda nesreće pazljivo čitala i proučavala te sam i knezu Kaunitzu za citati poslala. Vi u tom opisivanju sa vašim oštroomjem dokazujete, da raznimi mukami i mučenjem jzprešano priznanje iiliti valovanje nikaj ne-

lepo marhu držiju, ali takovih gazdov ga već malo. Najviše njih je zaduženih. Ako pak gazda duge mora plaćati, onda je jako teško gospodariti. Žalostno je ono gospodarjenje, gde sparkasse mašču odneseju, a gazda mora suhe žgance jesti.

Taki bi drugi stališ bil, ako bi se gazdi složili i zadruga načinili. Ondi bi se skupno dogovorili od svojih nevoljah i skupno bi iskali vraćto na svoje rane.

Načinite družtva.

Politički pregled.

Vu politici je opet mir. Tojest samo ablegati su se razširili na svoje dome, a politika zato traja dalje. Vu svih ministeriumah se jake pripravljuju najesenko orsačko spravišće, kada budu ministri vise zakonskih osnovah dali nutri na razpravu.

Ministerpredsednik Wekekle i znutrašnjih poslov minister Andrassy su prošle dane vu Ischlu bili na audienciji pri kralju, koj sada vu Ischlu sprovodja letne dneve. Minister predrednik je od više imenuvanja govoril sa kraljom, kak takaj minister znutrašnjih poslov je više zakonskih osnovah predstavil kralju, koje je kralj sve odobril.

Jesen bude njegvo veličanstvo kralj vu Budapeštu došel i tu bude se duže vremena sadržaval.

Csáktornyaisko zbiranje još sada za spomenek vrednu stvar čini tak vu našem zbirnim kotaru, kak vu ablegatskih krugovah. Zebrani ablegat gospodin Filipich Lajos je jako dobro primljeni bil vu orsačkoj hiži. Kada je predsednik orsačkog spravišća prečital da je vu csáktornyaiskim zbirnim kotaru Filipich Lajos zebrani iz Kosuthove stranke, koja stranka je nejveksa su uzduševno zakriknuli ablegati:

»Eljen Filipich!«

Novi ablegat se je jako dopal vu Budapešti.

Buna vu Ruskoj.

Krv na sve stranil

Kratki čas je posluvala ruska »duma« (državni zbor). Sada pak je napravil car — batjuška najhušji zločin i razpustil je dumu. Objednim je odstupil i ministarski pred-

vriedi. Ali iz koncepta se ipak vidi više milosrdni samaritanac nego pravadni sudac!«

Obodva, i samaritanac i sudac stoje pred vašem Veličanstvom i dižu svoj glas za dotrgnuće te prokletstva vriedne procedure! — Na stran timzastarelim bezrazumnim systemom čoviečanske surovosti. Novo vri me neka bobru novinu donese. Eto-ov hip će ikakim glasom zvon objaviti dvanajstu uru i . . . »

U to poslužnik stupi i sobu i najavi kneza Kaunitza, koj zatim dubokim naklonom u sobu i pred kraljicu stupi:

» U pravo vrieme ste došel dragi Kaunitz — veli Marija Terezija — »baš mi Sonnenfels preporuča dotrgnutje »torture«, a sad bi ja hotela čuti i vaše mnijenje. knez. Za to sam vas tako kasno pozvala k sebi. Valjda ste Sonnenfelsovu kritiku pročitali!«

»Jesam, Veličanstvo, — i posve se slažem snjim!« — veli Kaunitz.

»Ah, gledaj, gledaj« — veli kraljica — »dakle stoje u toj stvari dvojica u dogovoru pred menom. Znajte Kaunitz, da moje srdce neželj drugo, nego vašem zahtevom udovo-

nik Goremkin. Car je vun dal manifest, tojest poziv, vu kojim svoju nakanu raztolnačuje. Buna je velika. Vlada je zaprla sve vodje velikašov i puntarok, kak takaj težakov, skup je potegnula vojsku, zaplenila je vnoge novine, ali zato se ravno najveksa nezadovoljnost pojavlja med soldati. Isti oni soldati koji su vu dvoru carovim, su se proti stavili. Muži se zdižeju i buniju po celim orsagu zažigaju grade i zahtevaju zemlje. — Caru su poslali pismo da naj za četiri dni otiđe iz orsaga jer drugač bude mrtev. Takajše Pobjedonoscevu, koj je predsednik svetoga sinoda ruske vere i koj davlje hude navuke caru su puntari takaj na smrt odsudili i to su mu na znanje dali, kak takaj, da budu sud na matoma zvršili nad njim.

Med soldati koji sa bunom držiju i med carskom vojskom je vu Sveaborgu bitka vudrila vun vu četvrtak. Svi mlajšji oficiri su k puntarom stupili. Vezda već kak 600 mrtvih broji bitka. Još pod jednim traja strelanje tak iz jedne kak iz druge strane.

Blizu Homel bauhofa su puntari navlitali na jednoga osobnoga čuga, mašinistu su zaklati i 50 jezer korun porobili iz čuga.

KAJ JE NOVOGA?

— **Kolendar.** Augustus 6 Pondeljek, Preobraženje Jezuša. — 7. Tork, Kajetan — 8. Sreda, Cirjak mučenik — 9. Četvrtak, Roman mučenik — 10. Petek, Lovrenc mučenik. — 11. Subota, Tiborijus mučenik. — 12. nedelja, Klara devica. Evangelium ove nedelje je od dveju človekov, koji su vu crkvu išli. — Zadnji fertalj meseca je 12-ga. ob 3 vuri 47 minuni vu jutro. Prošćenje bude na Lovtencovo vu Rackaniži. — Vreme bude lepo.

— **Nesreća na željeznici.** Na légradskim bahofu se je smrtina nesreća pripetila. Golubics Imre iz Légrada željeznički težak je prošloga meseca 23-ga tak nesrečno došel med pufera da suga ovi na smrt zdruznuili. Golubics je taki vumrl. Iztraga teče zbog toga, da jeli je gdo drugi kriv njegovoj smrti, ili je sam postal žrtvom svoje nepazljivosti.

— **Samoubojstvo.** Domjan Alajos iz Drávavásárhelja snajder se je prošloga meseca 25-ga vu Jarušici na jednu divju jabuku obesil. Obesenoga človeka je Szudec

ljiti i je izpuniti, ali ja ćutim u sebi, da vrieme i dkolnosti nisu još ktomu dozrielle.«

»Vaše Veličanstvo!« — krikne Sonnenfels odusevljeno — »svako vrieme je prikladno za očitu nepravdu odstraniti. Svako vrieme je prikladno na hasen puka dobro činiti, pravednost i milost dieliti. Neka se samo Vaše Veličanstvo izvoli sietiti onih nedužno mučenih — (pri tom spukne iz žepa arkuš, na kojem su takovi iz poslednjih vriemenah bili popisani,) evo imena tih nesretnih i onih sudcov draznemi lubanjami i praznemi srdbi, koji nisu imali vuha za javkanje nedužno mučenih. Šve više i više su dali obtužene — pače krivooptužene mučiti, čim su svi više svoju nedužnost zaklinjali. Dapače su nekoji pod mučenjem i izdahnuli svoju dušu nekrivi i nedužni. Molim, neka bi Vaše Veličanstvo ovim činom, dotrgnutjem »torture«, svojemu puku izvoloilo čati dar za novu godinu, najliepsi i najčoviečniji dar, kaj samo more biti!«

Marija Terezija sa na to zamišljena po sobi gore dole prošee, zatim stane opet k

Mihály Stukar zel vu pamet, ali onda mu je telo već mrzlo bilo, Njegovoga čina zrok je nepoznat.

— **Priznanje Csáricsu.** Vu Erfurtu, koj je tak rekuć varaš vrtlarije, su iz celoga sveta vrtlari imali izložbu, na kojoj se je i to ustanovilo kak kakvu formu se moraju drevja odgajati. Na ovoj izložbi njih je 120 bilo delnikov i iz ovih je 8 bilo nagradjeni. Med temi osmimi je jedini magyarski vrtlar Csarics Adolf ravnatelj varaškog sadovnjaka vu Györu dobil priznanu diplomu. Csarics jr naš medjimurec i imanja ima vu gornjem Medjimurju, sa njegovom vrtlarijom je ne samo Györu i Medjimurju nego i celoj domovini lepi glas priskrbel.

— **Vumerl je.** Fehér Lajos apothekar vu Bia varasu je juliusa 27-ga vu 32 letnoj dobi svojega života vumrl. Pokojnoga su juliusa 29-ga po poldan pokopali. Pokojni ima razširjenu rodbinu vu Csáktornya varaš, koji tuguju za njim. Naj počiva vu miru!

— **Šintarski sluga.** — more biti pošten i more biti nepošten. Csáktornyaiski šinter je takaj jednoga slugu imal, za Korpar Izidora su ga zvali. Ovaj sluga si je vnoغو primišlaval, kak bi on do nekakvih penez došel i onak malo po gospodski živel. Na hitro mu je vu pamet opalo i kvitancije je napravil na gazdovo ime pak je vu Csáktornyu spobral svu plaću za šekrete pučanje. Sa dobljenimi penezi niti nije išel dimo nego je počel peneze pohasnuvati vu krčmi. Tak su ga onda žandari vu krčmi prijeli kada ga je već gazda javil. Iz penezah je malo dobil gazda nazad.

— **Hotel je Muru preplavil.** Julijsa 31-ga ob 3 vuri po poldan Bozsics Pál, Tersztenyák András iz Bottornye, Lipovics József i Krajacsics Mihály iz Ferenczfalve su se kupali vu Muri i iz desne obale su prek isli na levu gde je Krajacsics vrbovo šibje bral, a ovi ostali su se kupali. Kada je Krajacsics nazaj došel sa šibjom je on i Bozsics na čunu otišel prek a ostali dva su pak čekali na čun, dok drugoč dojde prek. Ali Tersztenyák se je kuraził i rekel je da on preplavi Muru. Do sredine vode je došel, tu ga je silna voda zmotala i akoprem na kricanje su se za njim žurili na čunu ipak se je vtopil i od onda ga nemo-reju najsti.

pisacemu stolu te pričme premetati med pismi, dočim se Sonnenfels obrne k Kaunitzu te mu, kakti ga bodreć na kurazu, nekoliko krat namigne. Kad je nekoja pisma bez potrebe na stolu premetala — onako zadubljena, promišljavajuća, digne glavu i pogled joj padne na državnog kancelara Kaunitza.

»No, knez,« — veli mu — »Vi nikaj negovorite? Dosad sam samo čula Sonnenfelsovo mnijenje. Ja sam u toj stvari značiljeljna čuti i vaše mnijenje!« —

»Vaše Veličanstvo« — odgovori knez — »Ono, kaj je državni savietnik Sonnenfels govorił, je i moje podpuno mnijenje, moje osviedočenje i moja prošnja. On je govoril, a kaj ja Vašema Veličanstvu uslied njegovog govora imam predložiti, je samo jeka njegovog govora, t. j. ono istol!«

Kraljica se seđne u svoj naslonjač i vupre oči u arkuš, na kojem su bila popisana imena nedužno mučenih. Sonnenfels je odmah u sebi sudil, kaj to kraljičino promišljanje arkuš znači, pak odvažno stane korak napred pred kraljicu, prigne kolieno pred njom i reče: »Justitia clementia« (pra-

— **Ogenj.** Korent Pavla iz Zalaujvara skedenj se je prošloga meseca 30-ga vužgal sa stalom skup je zgorel. Na nahizju je vno-gakoj zrnja i drugih sredstvih bilo ovo je takaj sve zgorelo. Kvar je do 400 korun. As-sekulerano je nikaj ne bilo. Ognja su brščas mala deca zročila, koja su se sa šibi-cami igrala.

— **Zaklala** ga je žganica. Šator Jó-zsef kovač iz Sümege je veliki pijanec bil i osobito žganicu je ljubil. To ga je čisto na nikaj delo tak, da je pod zadnje vreme negda-negda i pamet zgubil. Vu pijanščini je zgrabil i sekiru i svakomu se je grozil, da ga zakole. Prošloga meseca 17-ga je takaj pijan bil i neje išel vu sobu spat. Kada je vu zorju mati njegovva išla vu kuhnju, prestrašeno je videla, da njeni sin na čepu obešeni visi, Telo mu je još toplo bilo, a'i je već vumrl. Nesrečnoga 45 ljet žstaroga človeka je žganica peljala vu smrt.

— **Svadljivi par.** Schvarc Istvan iz Legrada se je sa svojom ženom posvadił. Med svadjom je žena zgrabila nož i tak je spikala muža, da se ovaj sada sa smrtnom bori. Proti ženi su podigli iztragu.

— **Svadja.** Vu krčmi Šoštarics Dani-ela vu Gáborvölgyu su se bavljali Leva-csics Elek. Loczén András, Zsibok Ferenc i Sterman Lőrincz. Prama kraju je tak dobra volja bila, da su pijanci nad oblok kame-nje vun metali a potlam su oružje zeli vu ruke i poleg Golenkove hiže su čekali, gdo bude prvi išel onud, da ga naglodaju. No-vak Janos i ovoga žena, pak Golub Istvan su bili te srečni koji su onud išli. Pijanci su Novakovu ženu vudrili ali nato je Novak tak vudril Locena, da ov vezda na postelji mora ležati od dobljene rane.

— **Amerika se bude na aredu** dala. Kak med denešnjimi oglasi našega lista moreju čitati naši poštuveni čitatelji, ben-kovska krčma tak zvana Amerika, bude se ovoga meseca 19-ga po poldan ob 4 vuri na arendu davala na tri ljeta. Krčma ne dalko od kisszabadoiskog banhofa stoji med orsačkim putom i željeznicom.

— **Sadovnjak vu Győru.** Pred 6

ljeti je Győr varaš odredil, da sadovnjak u-temelji. Imel je varaš takvu zemlju, koja je za nikaj ne bila, pesnati brežuljki su stali na njoj i nikakvo silje nije hotelo rasti na toj zemlji. Iz te zemlje je varaš 16 katas-terskih mekotah dal za sadovnjak. Pak evo gde prije nikaj nije hotelo rasti, tam sada glasoviti sadovnjak stoji. Ovoga sadovnjaka hodiju gledat već iz celoga orsaga, lani ga je pregledal Molnar Istvan ministarski sav-jetnik i onaj je takaj vu najvešjoj meri za-dovoljen bil sa Győr varaškim sadovnjakom.

— Pak gdo je ovoga sadovnjaka na tak glasovitim činil? To moremo već vu deneš-njim broju čitati. Csarics Adolf, medjimur-ski sin, kojega je pred šest ljeti Győr varaš zel za ravnatelj sadovnjaka. Csarics je sa redkom marljivostjom iz pustare takov sa-dovnjak napravil, koj je ne samo doma ne-go i vu stranskih zemljah glasoviti. Pak to je napravil Csarics onda, kada su mu od kraja nekoji varaščani vnogo neprilikah de-lali, koji nesu razmeli i oni su ga hoteli vučiti. Ali on je to sve preobladal i posluval poleg svojega znanja.

Csarics Adolf je medjimurskoga oca sin, otec mu je kasser bil vu čsáktornyais-kim poreznim uredu i takaj jako dober vrt-lar. Csarics ima imanje vu Végfalvi, gde njegov brat Sandor vodi vrtlariju, takajše jako znanstveno. Mi medjimurci moremo gizdavi biti sa Csaricsom jednim s drugim koji sa svojom vrtlarskom znanostjom do-ber glas činiju našoj domovini magjarskoj.

— **Koji imaju žrebca** za orsačku stran za prodati, to moreji javiti do augus-tuša 10-ga. Minister poljodelskih poslov je poziv dal vun, da od tri i po osem ljetah stari žrebci se nutri prijaviju i da se nji-hova cena javi od 165 centimetrov nižeši žrebci se samo onda naj javiju, ako su iz-van redno izvrstne fajte. Cena se takaj ima javiti. Cena bude taki izplaćena.

— **Vumrli su od gobah.** Vu Alsó-Szemeréd občini je jedna familija vumrla od gobah. Otec i mati su već vumrli od gobah. Otec i mati su već vumrli a jedna

14 ljet stara puca vu špitalu vumira. Gobe je 63 ljet star otec nabral.

— **Regruti.** Sada 1-ga augusta su išli nutri regruti. Vnogi su se plakali, vnogi su sa lehkom dušom išli nuter. Med njimi je i takov bil, koj je jedinu mater ostavil do-ma i plakal se, gdo bude njegovu mater zdržaval. Od čsáktornyaiskih ulanerov su stari soldati ovoga meseca 4-ga otišli dimo. Ognjogasna banda njih sa muzikom sprévo-dila na banhof.

— **Sto dece je zaklala.** Englezke novine pišeju da su vu afrikanskim Koby varašu strašnom ubojstvu došli na sled. Jedna žena je više kak sto dece zaklala. Sumnja je tak došla na nju, da je jedno dete zginoło, kojega mrtvo telo su polti vu jednoj mlaki našli. Kada su mlaku presu-šili još pedeset dece kosti su našli. Žena, koju su prijeli je rekla, da još vnogo dru-gih ženah zna, koje su takaj decu uništile.

— **Čmele su konje zaklale.** Vu jed-nim českim selu vu Lembergu je občins-kog navučitelja jeden koš čmele pustil, koje su na ravno onud iduče dva konje sele. Konje su tak spikale, da su taki poginuli, a kućiš nekakov Haggemüller zvani je takajše tak spikani, da sada med življenjem i smrt-jom lebdi.

Gospodarstvo.

Gda nije dobro gnoja raztepsti.

V zimi gda gnoja vozimo na zemlju, ako ona zemlja koju želimo pognojiti visi ali pak ravno je i strnna, nije dobro gnoja odmah raztepsti, ar protuletno snežno ta-lenje i deždj gnoja bolšu stran zapere s ce-di se vu nižeše ležece strani i tam buje kr-pe na staneju, dok po višeši strani samo jako slab i zoprani slamatni gnoj ostane. Nego zlo včini takov gospodar takaj, koj najmre ravno ne raztepe po takvih zemljah gnoja, nego ga vu kupci ostavi, po takvim onda nastaneju one krasne buje krpe, koje gospodara njegovoj neznanosti ali nemarno-sti zroka nazveščaju. Na oni zemljah, gde je gnoj do protuletja vu kupci stojal, samo buje krpnata mesta dobile su suvišnu hra-nu, zemlje pako ove druge strani nikaj. Vu takvem dogodjaju gnoja jeden i pol metra visoko iz slamom dobro okolo vu veksi kup treba je skup spraviti na kraj zemlje i sa-mo na protuletje rezvoziti, kada odmah se ima raztepsti i preorati.

— Nego nit po ravnoj zemlji ne raz-tepimo gnoja, ako zemlja nije dobro zmrž-njena i ako obilno hoćemo gnojiti iz slam-natim gnojom. Na debelo pod raztepenim gnojom zmrzlavica ne pusti vu se prnje-noga gnoja njegovu dobrotu, zemlja se nem-re včakati, na protuletje dugo ostane vlaž-na, kesno dojde pod delo i onda se gnoj dobro mora podorati. Prhnatoga gnoja med-jutim vu takvim slučaju moći je taki raz-tepsti takaj ako se zemlja vre prvlje odmr-zla. Vsičak je najbolje, da onakov gospodar včini naj spametnije, koj v jesen zvozi svo-jeja groja vun i v jesen podorie takaj. Njegova zemlja prhkeša bude na protuletje i gnoj bude vnogo više hasnil, jer se bolje rasipava i kaj je glavno, osobito pri ranim bilju, ako ne dospe plug vu zemlju sprotu-letja. Koj v jesen ne orje ne gnoji, nego sprotuletja vozi gnoja na strnišće i podora-va, takov vu vezdašnim vremenu si nezas-luži da ga za gazdu zoveju.

Em. Kollay.

vednost milost) »je rečenica moje uzvišene cesarice. Ah, neka izvoli vaše veličanstvo, da ta rečenica još danas istinom postane! Neka dopusti, da nesretnike, Vašeg Veličanstva milost zagrije i kak sunce prosvietli. Neka dostoji Vaše Veličanstvo prvi dan nastupljujuće godine 1776, najznamenitijim danom, za Vaš po Bogu Vam poviereni puk, načiniti. Za kratko vrijeme će sve bečke ure dvanajst ob pol noći tući i starog će lieta nestati. Neka Vaše Veličanstvo dopusti, da i sa svim strašnim, svimi strahotami zajed-no u bezdno opadne, a mlado da nam do-nese: Justitiam et clementiam!»

»Ja ću si to još promisliti — — »veli Marija Terezija.

»Srđce Vašeg Veličanstva je već to sve promislilo. Oh, na stran, samo na stran stum prokletom »Torturom«, koja je samo uzrokom suzah, javkanja i zdvojenja» — veli strastveno Sonnenfels.

U to počmu ure po Beču jedna za dru-gom dvanajst tući. Novo lieto je nastupilo! Marija Terezija se sa svog naslonjača digne, prekriži se te uzme pismo, koje joj je dr-žavni savjetnik pružal i veli: »Sonnenfels, vi imate pravo — Vaša prošnja je izpu-njena.»

»Vruća hvala Vašemu Veličanstvu u kam milijunah — u ime celog čoviečanst-

va!» — veli Sonnenfels i kušne joj rub oprave. — Kaunitz se duboko nakloni, za-tim vzeme pero u ruke i pise već po kra-ljici podpisano: »Prvim danom Jan. 1776. je »Tortura« za uvijek dokinuta.»

»Hvala Vašemu Veličanstvu!» — veli Kaunitz — »ali sada hajde odmah u štam-pariju Trattnerovu!»

Cesarica je znakom ruke odpusti i oni ode. — Kaunitz se odvoze u svoju palaču, a Sonnenfels izvavem k štamparu Trattneru na »am Graben.« a kad je u jutro četiri ure bilo, već su po svih vuglih i znamenit-ijih kućah bili pribiti veliki plakati, a u o-sam satih već su se pri svakom takovom plakatu znatiželjni sakupljali i čitali.

»Mi Marija Terezija božjom milosti rim-ska cesarica, kraljica Hungariae, Dalmatiae, Slavoniae e. t. c. — e. t. c. — milostivo dajemo na znanje svim oblastim i svim podložnikom Našim, da se u naših ces. kr. nasljednih državah 1-im Januarom 1776 »Tortura« da svah vrijeme dokida, -te se ima kakti već neobstojeć smatrati. —

Dano u našem gradu Beču 31-ga Dc-cembra 1775 Našeg vladanja u trideset i petoj godini. Maria Terezia m. p.«

Gabona árak. — Újens Zítka

mmázsa.	1 m-cent.	kor fl.
Buza	Pšenica	13.00—
Rozs	Hr̄z	10.80—
Árpa	Jecmen	11.50—
Zab	Zob	12.50—
Kukoricza uj	Kuruza nova	13.50—
Fehér bab uj	Grah beli	16.00—
Sárga „ „	„ žuti	13.00—
Vegyes „ „	„ změšan	12.50—
Kendermag	Konopljeno seme	18.00—
Lenmag	Len	20.00—
Tökmag	Košćice	16.00—
Bükköny	Grahorka	12.00—

Egy jó erkölcsű fiú

tanulónak

felvétetik

LISZT és BRODNYAK
vegyeskereskedésében, STRIDÓN.

Jednoga poštenoga dečaka za

naučnika

(inoša) išče

LISZT i BRODNYAK

štacunar vu STRIDÓ. 771

3092 tk. 906. Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Tamás János perlaki ügyvéd és tsainak — Ladasics János, Ladasics Ferenc és Ladasics Franciska férj. Blazsona Andrásné muraszerdahelyi lakosok elleni végrehajtási ügyében 266 k. 66 f. tőke, ennek 1906. évi május hó 1-ső napjától járó 6% kamatai 76 k. 65 f. eddigi 17 k. 80 f. első árverési kérvényi költség, illetve 96 k. 60 f. tőke s jár. kielégítése végett, illetve a késed. ár. vevők ellen elrend. visszár. folytán a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlaki kir. járásbiróság területén fekvő muraszerdahelyi 73 sztkvben fogl. I 86 hrsz. 75 népsorsz. ház, udvar és gyümölcsös kertnek Ladasics János, Ladasics Ferenc és Ladasics Franciska ifj. Blazsona Andrásné nevén álló negyed része az öz. Ladasics Andrásné sz. Neumann Katalin jav. bekebl. holtiglani haszonélv. szolg. jog érintetlen hagyása mellett 122 k., a muraszerdahelyi 2128 sztkvben I 1353/a hrsz. szántó Medj doli, 1373/a hrsz. kert Medj doli, 1376/c nrsz. szántó és erdő Medj doli, 1378/a hrsz. rét Medj doli és 540/a 12 hrsz. szántó (a sila) ing. egészben és együttesen az öz. Ladasics Andrásné jav. bekebl. szolgalmi jognak érintetlen hagyása mellett 546 k. kikiáltási árban, mint becsárban az

1906. évi aug. hó 21 napjának délelőtti 10 órája

Muraszerdahely községházánál hivatalból megtartandó árverésen a becsáron alul is eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a lenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénné fejében letenni.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.
Perlak, 1906. július 14. 768

Kovald Péter és Fia

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár

Budapest, VII., Szövetség-utca 37. szám

megbizói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt létesít és ez által módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolási és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse.

Selinger Gizella

női divat üzlet Csáktornya

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az **uri-, női- és gyermeköltönyök diszítő- és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke és végárnék, szőrmék stbiek vegytisztítását és festését.**

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehéreneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a

Kovald Péter és fia cég.

762 4-5

Hrastovi lagvi,

vu svakoj velikoći do 70 hektolitrov
se moreju dobiti pri

Alexu Breyer i Sinu
vu Križevci (Hrvatska).

Céna je od 6 korun pri 100 litrov
i dalje.

756 3-13

Lagve moreju poštvani kupci vu Križevci přek
zeti.

Hirdetmény.

Benkovecz községben az országot és vasut között fekvő

„Amerika” nevű vendéglőt

a társulat **augusztus 19-én délután 4 órakor** a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen **három következő évre** bérbé fogja adni.

Benkovecen, 1906. augusztus 1-én.

Tarandek István.

társulati tag.

769 1-1

Oglas.

Vu Benkoveci med orsackim i zelezničkom cestom ležeču

„Amerika” zvanu krčmu

bude družtvo **19-ga augustuša popoldan ób 4-ti vuri** na licu mesta putem javne licitacije **na tri sledeće leta** iz arenda van davalo.

Vu Benkovec, 1-ga augustuša 1906.

Tarandek Štefan.

družtveni član.

• Zacherlin •, haj mindenható,
Szólt fontorkodón a tanító.
Kiméletet nem ismerve,
Pusztít! a lakásbún szerte.

Nem menekül rovar egyse,
Ha szagolja, el van veszve.
Hamisítás ki van zárva.
Könnyű ám ismerni rája.

Mert Zacherlin csupan az jó,
Melynek burka üvegflaskó.
S ez a flaskó ott kapható,
Ahol e plakát látható.

922 2-2

Két darab, tenyészigazolványnyal
ellátott, teljesen kifejlődött, fiatal

Yorkshirei sertés kan

(tisza faj) eladó. Ára darabonként **100 korona.**

Kramarics Viktor
PERLAK.

766 2-*

Hirdetések

felvétetnek e lap
kiadóhivatalában

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

köszén raktárt

létesítettünk.
Többfajta köszén kicsinyben és nagyban a legjutányosabban szolgáltatunk ki. Vidéki vevőknek igen mérsékelt áron házhoz szállíthatjuk.

Teljes tisztelettel

Löbl Mór és Fia Csáktornya.